

OFICIUL FITOSANITAR IALOMIȚA

Loc. Slobozia, Str. Lacului, nr. 16, Jud. Ialomița
Tel./Fax:0243/237134 ; e-mail:ofialomita@anf.ro

*Ma
Ostou*

NR.816/O/15.04.2024

BULETIN DE AVERTIZARE NR. 22/2024

Oficiul Fitosanitar Ialomița, recomandă efectuarea tratamentului fitosanitar la GRAU și ORZ împotriva agenților de dăunare: făinare (*Erysiphe graminis*), pătarea brună (*Septoria tritici*), pătarea brună a frunzelor (*Pyrenophora teres*), paduchele verde (*Schizaphis graminis*), gândacul bălos (*Lema melanopa*), ploșnițele cerealelor (*Eurygaster spp.* și *Aelia spp.*) - adulți hibernanți.

RECOMANDĂRI:

- Tratamentul pentru adulții hibernanți se va executa în toate solele, dar în mod special se vor trata solele din jurul pădurilor.
- Tratamentul se va efectua pe timp liniștit fără vânt și ploi.
- Pragul Economic de Daunare (PED -ul) la boli - 10% plante atacate.
- Pragul Economic de Daunare (PED - ul) la ploșnițele cerealelor – peste 2 exemplare/mp.

Se recomandă efectuarea tratamentelor fitosanitare la Grau și Orz cu:

1. AMISTAR/(MIRADOR 250 SC – a doua denumire comercială) – 0,75 – 1,0 l/ha (făinare, pătare reticulară, septorioză grâu, orz) sau
2. BAGANI/(GALILEO - – a doua denumire comercială) – 1,0 l/ha (făinare, pătare reticulară, septorioză grâu) sau
3. CUSTODIA 320 SC/(SALVATOR MAX a doua denumire comercială) – 1,0 – 1,25 l/ha (făinare, septorioză grâu, orz) sau
4. ORIUS 25 EW/(SALVATOR 25 EW – a doua denumire comercială) – 0,5 l/ha (complex de boli foliare la grâu, orz) sau
5. RIZA 250 EW/(SPARTA 250 EW – a doua denumire comercială) – 0,5 l/ha (complex de boli foliare la grâu)
- 0,750 l/ha / fusarioza grâu, sau
6. RIZA 200 EC/(SPARTA 200 EC– a doua denumire comercială) – 1,25 l/ha (făinare, septorioză, arsura frunzelor, fusarioza grâu, orz).

+

- 1.MOSPILAN 20 SG/(KRIMA 20 SG – a doua denumire comercială) - 0,100 kg/ha/ploșnița cerealelor grâu sau
- 2.MAVRIK 2F/(EVURE - a doua denumire comercială) - 0,2 l/ha /ploșnițele cerealelor grâu, afide orz sau
- 3.MOSPILAN 20 SP/(GAZELLE – a doua denumire comercială) - 0,100 kg/ha /ploșnița cerealelor grâu sau
4. KARATE ZEON/(NINJA – a doua denumire comercială) – 0,15 l/ha/afide, ploșnița cerealelor grâu sau
5. DECIS EXPERT 100 EC – 62,5 ml/ha/ afide grâu, orz
- 75 ml/ha / ploșnița cerealelor grâu sau
6. DECIS 25 WG – 30 g/ha/ ploșnița cerealelor grâu sau

alte produse pentru protecție a plantelor omologate, pentru a fi utilizate pe teritoriul României.

ATENȚIE !!! – Având în vedere începerea sezonului apicol activ, se impune necesitatea asigurării protecției familiilor de albine împotriva intoxicațiilor cu pesticide (produse de protecție a plantelor).

Pentru prevenirea intoxicațiilor la albine, deținătorii de suprafețe agricole și silvice (fermierii/producătorii agricoli) sunt obligați să anunțe în scris consiliile locale/primăriile cu

cel puțin 48 de ore înainte de efectuarea tratamentului, locul, data, durata tratamentului, denumirea produsului folosit, metoda de aplicare (prăfuire, stropire, aerosoli).

Consiliile locale, precum și administratorii terenurilor agricole sau silvice trebuie să anunțe în scris sau telefonic, apicultorii care au vatră de stupină staționară/permanentă sau temporară/pastorală cu cel puțin 24 de ore înaintea efectuării de către deținătorii de suprafețe agricole și silvice (fermierii/producătorii agricoli), a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor, în vederea prevenirii intoxicațiilor la albine.

Erysiphe graminis (făinare)

Simptome: Atacul se manifestă pe limbul și teaca frunzelor, pe tulpină și foarte rar pe spice. La început apar pete galbene sau verzi deschise, la suprafața cărora apar pernițe păsloase, proeminente, de câțiva milimetri lungime. Când atacul este puternic, aceste pete confluează, acoperind suprafețe mari din țesutul organului atacat. Pe teci, ele formează un fel de manșon de jur împrejurul tulpinii.

Aglomerările de miceliu au culoare albă, dar cu timpul se închid la culoare și devin prăfoase (fămoase), împrăștiind un praf alb format din conidiile ciupercii.

Pernițele formate din miceliul ciupercii se formează la suprafața epidermei, iar sub acestea țesutul se îngălbenește la început, apoi se brunifică. Mai târziu, pernițele se desprind de țesutul pe care s-au format și cad, iar pe frunză rămâne o pată brun-violacee de forma și mărimea perniței.

Frunzele puternic atacate se usucă de timpuriu și plantele prezintă o coacere forțată.

În semănăturile de toamnă, mai ales în luna aprilie, atacul se prezintă sub formă de vetre, care, dacă vremea este favorabilă (umedă și rece), se măresc radier, putând ocupa suprafețe mari din cultură sau chiar întreaga cultură.

Plantele atacate din toamnă sunt mai sensibile la ger și unele pier în întregime; cele care supraviețuiesc cresc mai încet, în primăvară au sistemul radicular mai slab format, rămân în urmă în dezvoltare și sunt debile; frații mai puternic atacați nu mai dau în spic, iar cei care au înspicat au spicul mai scurt, cu boabe puține, mai mici și mai ușoare. Un atac puternic în perioada de înfrățire și mai ales de împăiere poate să reducă sensibil producția de boabe.

Mod de răspândire

- infecțiile primare, care se produc toamna și primăvara, sunt inițiate atât de conidii (care se dezvoltă pe samulastră), cât și de ascospori (care se maturează în septembrie);
- în urma acestor infecții, atacul ciupercii poate să înceapă în toamnă și se extinde din focarele inițiale sub formă de vetre, care în cazul unui atac puternic se văd de la distanță;
- ciuperca mai poate ierna și ca ascospori în cleistoteciile care se găsesc căzute pe sol sau pe resturile de plante atacate rămase pe câmp după recoltarea grâului și a orzului;
- vremea rece și umedă favorizează dezvoltarea ciupercii.

Septoria tritici (pătarea brună)

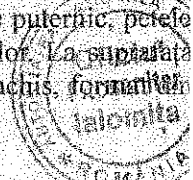
Simptome: Simptomele se dezvoltă pe parcursul întregii perioade de vegetație, pe toate părțile aeriene ale plantelor. Inițial, apar pete clorotice, mai ales pe frunzele care se află în contact direct cu solul. Petele se extind și se formează leziuni de formă neregulată. Leziunile cauzate de Septoria tritici au tendința de a fi poziționate de-a lungul și între nervurile frunzei. Petele cresc și devin alungite, eliptice. Uneori acestea se prezintă ca niște dungii longitudinale. La început, leziunile sunt umede, apoi devin uscate, galbene și în final, gri-brune sau cu centru de culoare cenușie, înconjurată de o margine brună deschisă sau brună cenușie. Într-o fază mai înaintată a bolii, la suprafața petelor apar picnidii (fructificațiile ciupercii), cufundate ușor în epidermă, care se văd ca niște puncte mici, negricioase, dispuse în rânduri paralele de-a lungul nervurilor. Când atacul este puternic, frunzele se usucă de timpuriu, începând cu cele de la bază. Plantele atacate se dezvoltă slab și dau o producție de boabe inferioară cantitativ și calitativ.

Mod de răspândire

Boala se transmite de la un an la altul prin resturile de plante atacate și prin sămânța infectată. Pe distanțe mari, ciuperca se răspândește cu ajutorul vântului și al picăturilor de apă.

Pyrenophora teres (pătarea reticulară brună a frunzelor de orz)

Simptome: Primele simptome apar pe frunzele de la baza plantelor sub forma unor pete mici, care se măresc pe măsura ce boala evoluează. La început petele au o culoare brun-deschisă, prezentând la suprafața lor linii subțiri și scurte, de culoare brun-închis, dispuse longitudinal, transversal și oblic dând un aspect reticulat, caracteristic acestei boli. Mai târziu, petele capătă în întregime o culoare uniformă, brună-închisă fiind înconjurată de un brâu gălbui. Spre sfârșit petele se devolorează și se pot extinde pe întreg limbul frunzei care se ofilește și se usucă începând de la vârf spre bază. În cazul unui atac puternic, petele pot să conflueze, iar uneori se poate produce și o sfâșiere a țesuturilor din dreptul petelor. La suprafața petelor se formează fructificațiile ciupercii, sub forma unui praf fin, de culoare brună-închis, format din conidioforii și conidiile ciupercii.

Mod de răspândire:

Ciuperca se transmite prin sămânță și prin resturile de plante atacate rămase pe sol, unde poate trăi c saprofit. După semănat ciuperca trece de pe bobul de orz sau din sol pe bob, pe care îl infectează pătrunzând prin coleoptil. Aceasta este infecția primară, care se manifestă numai pe prima frunză. Conidiile care se formează pe prima frunză răspândesc boala la celelalte frunze (infecțiile secundare). Infecțiile secundare pot fi generate și de sporii care se găsesc pe miriști sau pe resturile de plante de la cultura precedentă.

Schizaphis graminis (paduchele verde)

Simptome: hrănirea afidelor pe partea inferioară a frunzelor determină apariția unor pete decolorate, care devin roșii și se extind treptat pe tot limbul frunzei. Frunzele atacate se ofilesc, apoi se usucă. Mărimea plantelor, randamentul și supraviețuirea acestora, sunt puternic afectate.

Biologie: prezintă 8-15 generații pe an. Este specie care se dezvoltă în exclusivitate pe plantele de graminee cultivate și spontane. Femelele fundatrix provenite din nimfele apărute la rândul lor din ouăle de iarnă, dau naștere, pe la sfârșitul lunii aprilie, începutul lunii mai, la nimfe care evoluează în fundatrigenae, respectiv femelele aripate ce apar în culturile de cereale. Prolificitatea unei femele partenogenetice este de circa 60-70 nimfe, durata unei generații fiind cuprinsă, în funcție de condițiile climatice, între 5 - 21 zile, în medie 7 zile. În natură apar obișnuit 8 generații, deși în condiții optime se poate ajunge la 15 generații. Pe culturile de grâu, generațiile aptere se succed până la sfârșitul lunii iunie, când spicele sunt verzi, apoi înainte ca spicele să treacă în faza de coacere, apar din nou formele aripate ce migrează pe graminee spontane și eventual, pe sorg. Formele sexuate apar pe la sfârșitul lunii septembrie, apoi urmează cele sexuate care depun ouăle de iarnă prin octombrie. Unde climatul este cald, *Schizaphis graminum* petrece iarna sub formă virginipară, fără să se reîntoarcă la generația sexuată. Apariția formelor sexuate este determinată mai întâi de însușirile ereditare, dar și de condițiile climatice din zonele temperate ziua lumină de 10 ore și temperatura sub 20°C, accelerând trecerea spre aceste forme.

Lema melanopa (gândacul bălos)

Simptome: adulții rod frunzele, perforând ambele epiderme și parenchimul, iar larvele consumă epiderma inferioară și parenchimul, lăsând intactă epiderma inferioară. În caz de atac puternic întreg foliajul este redus la niște membrane transparente cu aspect albicios. Atacul are loc în vetre, care sunt vizibile de la distanță ca niște pete albe în lanul respectiv și care se măresc pe măsura dezvoltării larvelor, plantele având frunzele îngălbenite și uscate.

Biologie: prezintă o generație pe an și iernează ca adult sub ierburi, în frunzarul pădurilor. La sfârșit de aprilie, când temperatura medie zilnică este de 9-10°C adulții încep un proces intens de hrănire. Ponta este eșalonată pe tot parcursul lunii mai și chiar începutul lunii iunie, ouăle fiind depuse pe frunze de graminee, pe partea superioară a limbului, în jumătatea terminală a acestora, câte 2-18 ouă, dispuse liniar de-a lungul membranei mediane. O femelă depune în medie 200 de ouă. Larvele eclozează în funcție de temperatură în 4 - 23 de zile, apoi se dezvoltă trecând prin 4 stadii în 12-24 de zile. După 2-4 săptămâni apar noii adulți. Aceștia se hrănesc cu frunzele gramineelor spontane sau de samulastră, iar spre sfârșitul lunii august-început de septembrie se retrag pentru hibernare.

Eurygaster spp. și *Aelia* spp. (ploșnițele cerealelor)

Descriere

Adult: *Eurygaster* spp. are corpul lăptos și lung de 11-13 mm, marginile laterale fiind paralele, scutul este bombat, puternic dezvoltat, lungimea egală cu a abdomenului și aspectul unei țeste cu o carenă mediană. Culoarea corpului este brună-închis.

Aelia spp. are corp alungit, aproximativ eliptic, lungimea de 7-10 mm, culoarea galbenă până la brun-deschis.

Larva: în primele vârste (I și II) sunt aproape rotunde, de culoare brună-negricioasă cu luciu și cap alungit. În ultimile vârste (III - V) conformația corpului devine asemănătoare cu stadiul de adult.

Ou: la genul *Eurygaster* spp. are forma unei sfere, culoare verde până la brun-negru înainte de ecloziune; la genul *Aelia* spp. forma oului este de butoiuș, de culoare crem.

Simptome: depind de stadiul de vegetație al plantei și organul atacat. Strangularea frunzelor este primul simptom, urmează uscarea porțiunii de deasupra strangulării care are loc la sfârșitul lunii aprilie-începutul lunii mai. Alte simptome: îngălbenirea și uscarea frunzei centrale, albirea integrală a spicelor, înțepături în boabe. Pe tulpină se disting punctele de înțepare sub forma unor pete mici, brune-negricioase, înconjurate de o zonă de decolorare de 2-3 mm. Înțepăturile în faza de burduf duc la avortarea spicului. Albirea spicului are loc în cazul înțepării rahisului, boabele de grâu fiind supuse atacului ploșnițelor pe tot parcursul formării și coacerii acestora. În cazul înțepării boabelor în faza avansată de coacere atacul se recunoaște prin prezența unui punct negru în centrul unei zone de decolorare care îi înconjoară ca un halou.

Biologie: speciile *Eurygaster* spp. și *Aelia* spp. au cicul de dezvoltare asemănător. Depunerea ouălor

începe în luna aprilie și se desfășoară toată luna mai, început de iunie. Ponta este depusă în grupe de câte 1-2 ouă, pe două rânduri de câte 7 bucăți. Dezvoltarea embrionară durează 9-10 zile. Durata vârștelor larvare este de 3-8 zile în funcție de temperatură. Eșalonarea mare a eclozării determină prezența diferitelor stadii larvare pe o perioadă destul de lungă. Din momentul apariției larvelor de vârșta a doua începe hrănirea activă pe plante, iar larvele își petrec cea mai mare parte a zilei pe spic. Perioada de apariție a adulților diferă de la un an la altul în funcție de condițiile climatice, de regulă începe la jumătatea lunii iunie până în iulie, apoi se hrănesc, acumulând cantități mari de substanțe de rezervă sub formă de grăsimi și migrează spre locurile de diapauză, respectiv pădurile din apropierea lanurilor, distanța de migrare fiind de 20-30 km. Ploșnițele ierneză sub formă de adulți, iar primăvara ajung în culturi, procesul de migrare fiind puternic influențat de evoluția temperaturilor. Pe un ciclu de vegetație se suprapun două generații: adulți hibernanți (apăruți în anul anterior), larve și adulți din noua generație.

Alte recomandări:

- Verificați, cu mare atenție recomandările cu privire la compatibilitatea produselor atunci când intenționați să aplicați amestecuri de produse de protecție a plantelor!
- Luați măsurile ce se impun pentru protecția mediului înconjurător!
- Respectați cu strictete normele de lucru cu produse de protecție a plantelor, normele de protecție și securitatea muncii, de protecție a albinelor și a animalelor în conformitate cu: Legea nr. 382/2013 a apiculturii, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul nr. 127/1991 al ACA din România, Ordinul comun nr. 45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației, 15b/3404/1991 al Dep. pentru Administrație Locală și 1786/TB/1991 al Ministerul Transporturilor, precum și cu Protocolul de colaborare nr. 328432/2015, încheiat cu ROMAPIS (privind implementarea legislației, în vederea protecției familiilor de albine împotriva intoxicațiilor cu produse de protecție a plantelor);
- Respectați prevederile Ordinului ministerului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea în siguranța a produselor de protecție a plantelor.
- Respectați obligațiile ce vă revin conform Ordinului ministrului Agriculturii și dezvoltării rurale, al ministerului mediului, apelor și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind ecocondiționalitate în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România, cu modificările ulterioare.

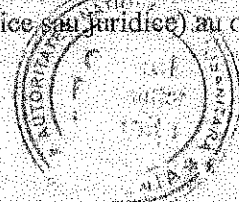
ATENȚIE !!!

Agricultorii, care prin activitatea lor depozitează, manipulează și utilizează produse de protecție a plantelor au următoarele obligații:

1. Să utilizeze numai produse de protecție a plantelor omologate de Comisia Națională de Omologare a Produselor de Protecție a Plantelor, care se regăsesc în baza de date **PEST-EXPERT**, existentă pe site-ul MADR <http://www.madr.ro> sau fitosanitar.html-<https://aloe.anfd.ro>.
2. Să întocmească **Registrul cu evidența tratamentelor fitosanitare**;
3. Să păstreze facturile, avizele, bonurile de casă, ale produselor de protecție a plantelor achiziționate;
4. Să utilizeze produse de protecție a plantelor doar în scopul pentru care au fost omologate și numai în conformitate cu instrucțiunile de utilizare, înscrise pe ambalaj: doză/ha, to, cultură, agentul de dăunare și respectarea momentului aplicării;
5. Produsele de protecție a plantelor clasificate ca "Foarte toxice" (T+) și "Toxice" (T) vor fi utilizate numai de persoanele juridice care dețin autorizație emisă de Oficiul Fitosanitar Județean din raza teritorială în care aceștia își desfășoară activitatea;
6. Să nu aplice tratamente cu produse de protecție a plantelor în zonele de protecție a resurselor de apă, în zonele de protecție sanitară și ecologică, precum și în alte zone protejate stabilite în condițiile legii (parcelele din zona de protecție au o fâșie înierbată de 1 - 3 m, în funcție de înclinația terenului 12%);
7. Să respecte condițiile de depozitare, manipulare și utilizare a produselor de protecție a plantelor în exploatarea agricolă, conform **Ghidului de bune practici de utilizare și depozitare a produselor de protecție a plantelor**, elaborat de Autoritatea Națională Fitosanitară;
8. Ambalajele din carton, provenite de la produsele de protecție a plantelor se vor plia, cele din material plastic se vor clădi obligatoriu de 3 ori, cu folosirea apei rezultate în urma clătirii, în rezervorul mașinii de tratat;
9. Ambalajele se vor depozita, până la predarea acestora la distribuitorul de produse de protecție a plantelor sau se pot preda în campania "**SCAPA de ambalaje**" - www.aiprom.ro;
10. Să păstreze o perioadă de cel puțin 3 ani, documentele de evidență a produselor de protecție a plantelor utilizate în exploatarea agricolă, precum și **Registrul de evidență a tratamentelor fitosanitare**.

Tratamentele fitosanitare efectuate se înregistrează obligatoriu în Registrul de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor, conform modelului anexat la buletinul de avertizare.

Toți utilizatorii de produse de protecție a plantelor (persoane fizice sau juridice) au obligația de a deține **registru de evidență a tratamentelor**, completat la zi.

Conform HG 1230/ 2012 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) nr.1107/ 2009 al Parlamentului European și al Consiliului /21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor de protecție a plantelor și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului, lit. i) nerespectarea de către utilizatorii profesioniști a prevederilor art.67, alin (1) din Regulamentul (CE) nr.1107/2009, privind menținerea pe o perioadă de cel puțin de 3 ani, a evidenței produselor de protecție a plantelor pe care le-au utilizat, **constituie contravenție și se sancționează cu o amendă de la 8 000 – 10 000 lei.**

Fermierul va ține evidența tratamentelor după efectuarea lor, prin completarea în **Registrul de evidență a tratamentelor fitosanitare**, după modelul de mai jos:

Nume și prenume fermier/societate comercială.....

Domiciliul fermier/sediul social al societății.....

(Comuna, județul)

Ferma (nume/număr,adresa).....

Registrul de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor

Data efectuării tratam. (ziua, luna, anul)	Cultura și locul unde este situat terenul BF/ PARCELA	Timpul aplicării/ fenofaza culturii	Tratamentul efectuat				Cantități utilizate (kg, l)	Numele, prenumele pers. responsabile de efectuare a tratamentului, semnătura	Data începerii recoltării produsului agricol	Nr. și data documentului prin care s-a dat în consum populației
			Agentul de dăunare: boli/ dăunători/ buruieni	Denumire PPP folosit	Doza omologată/doza folosită	Suprafața (ha)				

Conform Regulamentului CE nr.1107/ 2009, art. 67, (1).

Producătorul agricol numerotează paginile registrului iar pe ultima pagină a registrului se menționează numărul de pagini conținute de acesta, purtând semnătura fermierului sau administratorului societății (și ștampila după caz).

Recomandăm consultarea Ghidului de utilizare în siguranță a produselor de protecție a plantelor: <http://www.madr.ro/norme-de-ccc-conditionalitate-in-domeniul-fitosanitar.html>

UTILIZAȚI ÎNTOTDEAUNA NUMAI PRODUSE DE PROTECȚIE A PLANTELOR DOAR ÎN SCOPUL PENTRU CARE ACESTEA AU FOST OMOLOGATE ȘI NUMAI ÎN CONFORMITATE CU INSTRUCȚIUNILE LOR DE UTILIZARE.

VĂ RUGĂM SĂ AFIȘAȚI BULETINUL DE PROGNOZĂ ȘI AVERTIZARE LA LOC VIZIBIL PENTRU INFORMAREA TUTUROR CELOR INTERESAȚI.

Coordonator,
Blendea Nicoleta

Responsabil Prognoză și Avertizare,
Sandu Smaaranda

